

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник голови Приймальної комісії

_____ **О.М.Шикова**

_____ **2017 р.**

ПРОГРАМА

**додакового вступного випробування
для здобуття ступеня магістра
на спеціальність «Міжнародні економічні відносини»**

Автор: Оласюк Г.П., канд. екон. наук, доцент

Ніколаєв Д.Г., старший викладач,

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

міжнародних економічних відносин

(протокол № 8 від «06» березня 2017 р.)

Завідувач кафедри

Рокоча В.В.

Київ, 2017

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Програма дисципліни «Міжнародні економічні відносини»
2. Перелік навчально-методичної літератури для вивчення дисципліни «Міжнародні економічні відносини»
3. Програма дисципліни «Міжнародні фінанси»
4. Перелік навчально-методичної літератури для вивчення дисципліни «Міжнародні фінанси»
5. Програма дисципліни «Міжнародна торгівля»
6. Перелік навчально-методичної літератури для вивчення дисципліни «Міжнародна торгівля»

ВСТУП

Приєм вступників на основі здобутого ступеня бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста з іншої спеціальності на спеціальність “Міжнародні економічні відносини” для здобуття вищої освіти ступеня магістра проводиться за результатами додаткового вступного випробування – комплексного іспиту з фаху, який включає дисципліни циклу професійної підготовки: “Міжнародні економічні відносини”, “Міжнародні фінанси”, “Міжнародна торгівля”.

Програма фахового випробування є міждисциплінарною, вона охоплює основну проблематику навчальних дисциплін.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

Вступ

Поняття міжнародних економічних відносин. Предмет і метод міжнародних економічних відносин. Теорії міжнародних економічних відносин, завдання та місце в системі підготовки фахівців з менеджменту.

Модуль 1. Світове господарство і МЕВ

Тема 1. Світове господарство та особливості його розвитку

Мета, предмет та завдання дисципліни «Міжнародні економічні відносини». Місце дисципліни «Міжнародні економічні відносини» в системі підготовки фахівців з менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та міжнародних організацій. Структура та зміст дисципліни. Зв'язок дисципліни з іншими курсами.

Поняття «міжнародних економічних відносин». Історія розвитку міжнародних економічних відносин (МЕВ). Сучасні підходи до термінології міжнародних економічних відносин та сучасне розуміння сутності.

Зв'язок міжнародних економічних відносин з іншими науками та дисциплінами. Основні категорії міжнародних економічних відносин.

Об'єкти й суб'єкти міжнародних економічних відносин у рамках національного ринкового господарства.

Взаємозв'язок МЕВ, світового господарства і процесів інтернаціоналізації і глобалізації. Світове господарство як складна комплексна система. Розвиток інтернаціоналізації під дією НТР. Взаємодія інтернаціоналізації і глобалізації. Глобалізація як провідна тенденція розвитку світового господарства.

Тема 2. Типологія країн світу і роль окремих їх угруповань у світовому господарстві та міжнародних економічних відносин

Сукупність національних економік. Нерівномірність соціально-економічного розвитку країн світу та їх типологія. Регіональний принцип групування і головні регіональні групи країн світу.

Соціально-економічний принцип систематизації країн світу. Країни Організації Економічного Співробітництва та Розвитку (ОЕСР). Країни «Сімки». Три центри економічного розвитку. Малі привілейовані нації. Країни переселенського капіталізму. Країни середнього рівня розвитку.

Країни, що розвиваються: поняття, загальні риси та місце у світовій економіці. Соціально-економічна структура. Країни з перехідною економікою, формування їх економічних угруповань і проблеми інтеграції у світову ринкову економіку. Країни централізованого планування.

Теоретичні підходи до класифікації країн. Класифікація країн за рівнем соціально-економічного розвитку.

Тема 3. Еволюційні періоди формування міжнародних економічних відносин та середовище МЕВ

Доколоніальний період розвитку міжнародних економічних відносин. Зародження та розвиток міжобщинних господарських зв'язків. Міжнародні торговельні зв'язки стародавнього світу.

Міжнародні економічні відносини епохи середньовіччя. Зовнішньоторговельні відносини при феодализмі. Зовнішньоекономічні зв'язки Київської Русі та Гетьманської держави. Зовнішньоекономічні зв'язки країн Сходу - Китаю, країн Південних морів, Середньої та Центральної Азії, Арабського Сходу. Колоніальний період формування міжнародних економічних відносин. Епоха Великих географічних відкриттів та їх вплив на розвиток міжнародних економічних відносин. Міжнародні економічні відносини в умовах становлення індустріальної цивілізації. Зовнішня торгівля у період первісного нагромадження капіталу.

Новий (неоколоніальний) період розвитку всесвітніх економічних зв'язків. Світогосподарські зв'язки в найновіший період. Зростання єдності світового господарства.

Методика аналізу середовища і особливості механізму міжнародних економічних відносин. Принципи вивчення міжнародних економічних відносин як складової економічної науки. Дослідження та виявлення сутності фундаментальних принципів об'єктивності і розвитку.

Маркетинговий підхід як основа діяльності учасників МЕВ. Конкурентоспроможність в міжнародних економічних відносин.

Характерні риси міжнародних економічних відносин. Сутність ринкового механізму міжнародних економічних відносин.

Основні методи, які застосовуються при аналізі і розкритті взаємозв'язків у міжнародних економічних відносинах.

Тема 4. Закони і принципи розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин

Особливості дії економічних законів і закономірностей на міжнародному рівні. Протилежні сторони в міжнародних економічних відносин.

Головні економічні закони розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин: інтернаціоналізація господарського життя, закон вартості, міжнародної конкуренції, нерівномірності економічного розвитку, міжнародного поділу праці, економічної інтеграції.

Поняття та система принципів розвитку міжнародних економічних відносин, основні (загальні) і спеціальні принципи.

Тема 5. Міжнародний поділ праці

Інтернаціоналізація господарського життя. Міжнародний поділ праці: сутність, форми та фактори.

Система міжнародного поділу праці та основні тенденції її розвитку у сучасних умовах. Міжнародний поділ праці - вихідна основа розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин. Міжнародний поділ праці як форма прояву суспільного поділу праці. Етапи розвитку міжнародного поділу праці. Фактори поглиблення міжнародного поділу праці. Вплив технологічної революції на міжнародний поділ праці. Головні організаційно-економічні форми втілення. Проблеми і передумови участі України в міжнародному поділі праці.

Модуль 2. Форми міжнародних економічних відносин
Тема 6. Міжнародна торгівля як головна форма міжнародних економічних відносин

Сутність міжнародної торгівлі. Класифікація міжнародної торгівлі товарами. Експортно-імпортні операції як основні функціональні елементи міжнародної торгівлі.

Три аспекти структури світового товарного ринку - регіональний, або географічному, товарно-галузевий та соціально-економічний. Класифікація товарних ринків та торгівельних угод за різними критеріями. Класифікатори товарів: Гармонізована система опису і кодування товарів, Стандартна міжнародна торгівельна класифікація ООН (3-я редакція 1986р.).

Показники розвитку міжнародної торгівлі: обсягові (абсолютні), результуючі, структурні, інтенсивності, ефективності, динаміки, зіставлення.

Особливості державного регулювання міжнародної торгівлі. Зовнішня політика, зовнішньоекономічна політика та зовнішньоторговельна політика країни. Елементи, які визначають зміст, структуру і напрями зовнішньоекономічної політики. Елементи, які визначають зміст, структуру і напрями зовнішньоторговельної політики. Типи зовнішньоторговельної політики: протекціонізм і лібералізація. Форми протекціонізму, типи лібералізації.

Інститути регулювання міжнародної торгівлі: регіональні, глобально-універсальні та галузеві. Роль організацій ГАТТ/СОТ, ЮНКТАД, МТП у розвитку світових товарних ринків.

Товарна структура зовнішньої торгівлі України. Регіональна структура зовнішньої торгівлі України. Галузева структура зовнішньої торгівлі України.

Тема 7. Міжнародні економічні відносини у сфері послуг

Еволюція природи та характеру послуг. Особливості міжнародної торгівлі послугами, міжнародна природа послуг. Об'єктивні критерії класифікації послуг. Класифікаційний підхід Світового банку до послуг. Класифікаційний підхід ЮНКТАД до послуг.

Блоки міжнародної торгівлі послуг: структурно-галузеві компоненти та виробничо-комерційні операції. Міжнародний ринок послуг як диверсифікована система спеціалізованих ринків послуг. Країни-лідери на світовому ринку послуг

Міжнародні послуги у сфері виробництва, кооперування та реклами. Міжнародні транспортні послуги.

Інститути регулювання міжнародної торгівлі послугами.

Особливості становлення ринку послуг в Україні. Тенденції України на ринку послуг. Зовнішня торгівля України послугами з регіонами світу. Зовнішня торгівля України послугами різних видів. Науково-технічний прогрес як структуроутворюючий чинник розвитку сфери міжнародних послуг. Інформаційні та електронні послуги як динамізуючий чинник міжнародної економічної діяльності.

Тема 8. Міжнародні інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво

Сутність міжнародного руху капіталів і міжнародної інвестиційної діяльності. Сучасні особливості міжнародного інвестиційного процесу. Суб'єкти міжнародної інвестиційної діяльності. Форми міжнародного руху капіталів. Інвестиційні інтереси донорів та реципієнтів. Переваги та недоліки для реципієнтів, для України.

Структура руху міжнародного капіталу в розрізі країн. Притоки та відтоки іноземних інвестицій у світовому масштабі. Галузева структура іноземних інвестицій в Україні.

Сучасні тенденції міжнародного руху капіталів. Специфіка участі України на міжнародних ринках капіталу. Законодавча база України з питань іноземного інвестування. Перспективи залучення іноземних інвестицій в Україну.

Міжнародний інвестиційний ринок, його структура і особливості розвитку. Форми і методи регулювання міжнародного інвестування на національному і міжнародному рівнях.

Міжнародний бізнес та міжнародне виробництво. Виробнича кооперація в міжнародному бізнесі. Форми виробничої кооперації.

Міжнародні прямі та портфельні інвестиції в Україні. Міжнародна інвестиційна діяльність українських суб'єктів.

Тема 9. Міжнародна міграція робочої сили

Поняття міжнародної трудової міграції. Історичне явище міграції як необхідний та природний атрибут міжнародних відносин.

Аспекти міграційного процесу: еміграція та імміграція. Сутність рееміграції. Причини та фактори міжнародної міграції. Види міжнародної міграції робочої сили. Додаткові підвиди міжнародної міграції трудових ресурсів.

Аналіз наслідків міграції на ринку праці. Багатоаспектність міграції на ринку праці. Вплив міграції на розміщення продуктивних сил. Вплив міграції на обсяг ВВП. Тимчасові (сезонні) роботи за кордоном. Наслідки міжнародної міграції.

Особливості міграційних процесів в Україні. Виграші та програші в процесі міграції з України.

Тема 10. Міжнародний науково-технічний обмін

Сутність науково-технічних відносин. Міжнародна передача технологій як рух науково-технічних досягнень. Форми міжнародної передачі технологій: комерційні та некомерційні. Міжнародна науково-технічна допомога в Україні, Національне агентство України з питань розвитку і європейської інтеграції. Програми технічного сприяння. Технічне сприяння, технологічні гранти. Механізм технічної допомоги

Міжнародні технологічні послуги: інжиніринг, консалтинг, франчайзинг, та їх особливості.

Міжнародне співробітництво у науково-технічній сфері. Інформатизація як визначальний фактор моделі міжнародного співробітництва. Технополіси, технопарки, інкубатори в процесі переміщення технологій. Мета створення технопарків, їх призначення та види. Мета створення технополісів та їх призначення, характерні риси технополісів. Сутність та призначення створення інкубаторів, джерела фінансування, їх типи.

Інструменти науково-технічного регулювання. Фінансова і організаційна підтримка науки; патенти, винаходи, ноу-хау.

Політика України в контексті науково-технічного прогресу. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Стандартизація як фактор та умова міжнародного співробітництва.

Модуль 3. Валютно-фінансові та інституціональні засади розвитку МEB в умовах глобалізації та міжнародної економічної інтеграції

Тема 11. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини

Характеристика міжнародних валютно-фінансових відносин. Структура сучасної валютної системи. Національна, міжнародна (регіональна) та світова валютна системи. Основні елементи національної та світової валютних систем.

Поняття валюти та її види. Конвертованість валюти. Валютний паритет і валютний курс. Режим курсу валюти. Міжнародна валютна ліквідність. Резервні валюти.

Еволюція світової валютної системи. Система золотого стандарту. Бреттон-Вудська валютна система. Ямайська валютна система.

Регіональні валютні системи. Сутність та етапи розвитку Європейської монетарної системи.

Валютний ринок і його структура. Котирування валют. Основні валютні операції: термінові, поточні, хеджування ризиків, спекулятивні.

Тенденції розвитку світового валютного ринку.

Валютний ринок України: етапи розвитку, сучасний стан.

Тема 12. Міжнародні кредитні відносини

Міжнародний кредит, його роль у світовій економіці, функції у сфері зовнішньоекономічних зв'язків. Сутність міжнародних кредитних відносин. Основні види кредитних угод. Умови надання кредитів. Кредитні міжбанківські ставки. Класифікація кредитів.

Міжнародний рух капіталу як форма міжнародних економічних відносин. Різновиди формування і розвиток світового ринку позичкових капіталів, його функції. Різновидність операцій на світовому ринку позичкових капіталів. Світовий грошовий ринок і ринок цінних паперів. Операції сек'ютеризації.

Сутність та особливості розвитку євrorинку. Євровалюта. Фактори розвитку євrorинку та його сектори.

Характеристика міжнародних фінансових центрів, передумови їх функціонування.

Регіональні зміни у сфері зовнішніх позичань. Проблема заборгованості і значення іноземних кредитів для економічного розвитку України.

Тема 13. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві й регулюванні міжнародних економічних відносин

Міжнародна координація валютних відносин. Сутність міжнародного регулювання та його цілі.

Група Світового банку, мета створення, функції, структура. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР). Міжнародна фінансова корпорація (МФК). Міжнародна асоціація розвитку (МАР). Багатостороннє інвестиційно-гарантійне агентство (БАГІ). Міжнародний валютний фонд (МВФ) як одна з головних фінансових організацій: компетенція, фінансові кошти, організаційна структура, особливості кредитної діяльності. Фонди МВФ. Програми МВФ в Україні.

Банк міжнародних розрахунків у системі регулювання валютно-кредитних відносин. «Паризький клуб». Лондонський клуб.

Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР). Акціонери банку, цілі, умови надання кредитів, фонди ЄБРР. Головні напрями Діяльності ЄБРР в Україні. Європейський Інвестиційний банк (ЄІБ), особливості його діяльності.

Регіональні банкірskonструкції та розвитку в Африці. Азії, Латинській Америці, їх роль в кредитуванні країн, що розвиваються.

Тема 14. Міжнародна економічна інтеграція

Інтеграція як відносини і як процес. Фактори розвитку міжнародної економічної інтеграції. Форми та особливості регіональної економічної інтеграції. Проблеми і перспективи світової (глобальної) інтеграції.

Європейські інтеграційні процеси. Європейський Союз. Інтеграція східноєвропейських країн. Потенціал і особливості загальноєвропейської економічної інтеграції.

Північноамериканська економічна інтеграція. Зона вільної торгівлі «США – Канада», НАФТА. США у світових інтеграційних процесах.

Економічна інтеграція у Латинській Америці.

Потенціал і особливості регіональної інтеграції країн Азії. Інтеграційні зусилля арабських країн.

Економічне співробітництво країн Африки. Зони впливу ЄС.

Тема 15. Проблеми інтеграції України до світогосподарських зв'язків

Україна в світових інтеграційних процесах. Передумови інтеграції України у світове господарство.

Пріоритетні напрями геополітичної та галузевої орієнтації України.

Україна в процесах європейської економічної інтеграції. Проблеми та перспективи співпраці України з країнами Європейського Союзу.

Участь України в регіональних інтеграційних угрупованнях: Організація Чорноморського економічного співробітництва, Співдружність Незалежних Держав, Єдиний економічний простір, ГУАМ. Проблеми та перспективи співпраці України та Російської Федерації.

Тема 16. Економічна єдність світу і глобальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин

Глобалізація світової економіки. Суперечливість процесу глобалізації: прогресивні та негативні наслідки.

Фінансова глобалізація, її основні напрямки, характеристики та наслідки.

Глобальні проблеми сучасності: сутність, класифікація та процеси їх загострення. Демографічні проблеми. Продовольчі проблеми. Екологічні проблеми. Військові проблеми та їх загострення на сучасному етапі розвитку міжнародних економічних відносин. Проблеми нерівності розвитку країн світу. Проблеми освоєння людством океану та космосу.

Міждержавне регулювання глобальних проблем. Роль глобальних регуляторів міжнародної економічної діяльності (Організація Об'єднаних Націй та її спеціалізовані установи, СОТ, МВФ, Світовий Банк) в вирішенні глобальних проблем людства.

2. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

Базова

1. Амеліна І.В. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / Амеліна І.В., Попова Т.Л., Владимиров С.В. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 256 с.

2. Кухарська Н.О. Міжнародна економічна діяльність України: навчальний посібник / Н.О. Кухарська, С.К. Харічков. - Х. : Одиссей, 2006. - 456 с

3. Міжнародна інвестиційна діяльність: підручник / Д.Г. Лук'яненко, Б.В. Губський, ОМ. Мозговий. - К.: КНЕУ, 2003. - 387 с .

4. Новицький, В. Є. Міжнародна економічна діяльність України: підручник / В.Є.Новицький:- К: КНЕУ, 2003. - 948 с:

5. Україна і світове господарство; взаємодія на межі тисячоліть: навчальний посібник / А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, А.С. Гальчинський. - К. : Либідь, 2002.-470 с.

6. Україна у світовому економічному і просторі / Інститут економіки, управління та господарського права – К: Таксон, 2000. - 246 с.
7. Іларіонова Н.М. Міжнародна економіка: навчальний посібник (для слухачів магістерської програми «Бізнес-адміністрування»)/Університет економіки та права «КРОК»/Н.М.Іларіонова. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2011. - 128 с.
8. Ковальчук В. М. Світова економіка: її історія та дослідники: навчальний посібник / В. М. Ковальчук. - 2-ге вид. перероб. та доп. - К. : Центр учбової літератури, 2014. - 632 с.
9. Международная экономика: учебник/ под ред. Ю.Г.Козака. – 4-е изд. перераб. и доп. – К.: Центр учебной литературы, 2012. – 608 с.
10. Міжнародна економіка: підручник / Д.Г. Лук'яненко, А.М. Поручник, Я.М. Столярчук. - К. : КНЕУ, 2014. - 762 с.
11. Міжнародна економіка: підручник / за ред.. Задой А.О., Тарасевича В.М. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.
12. Мокій А.І. Міжнародні організації: навчальний посібник / А.І.Мокій, Т.П.Яхно, І.Г.Бабець. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 280 с.
13. Раджу Н. Економні інновації: як створити більше з меншими ресурсами / Н.Раджу, Д. Прабху. - К. : К.FUND, 2015. - 208 с.
14. Радіонова І.Ф. Макроекономічний аналіз національної економіки: навчальний посібник / І. Ф. Радіонова, В. І. Усик. - Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2015. - 304 с.
15. Фомішин С.В. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / С.В.Фомішин, Ю.В. Колесник. - Львів : Новий світ-2000, 2010. - 360 с.

Допоміжна

16. Бабенко В.О. Міжнародна економіка: навчальний посібник / В.О.Бабенко. – К.: Основа, 2010. - 184 с.
17. Базилевич- В.Д. Інтелектуальна власність: Підручник. - 2-ге вид. - К.: Знання, 2008. - 431 с.
18. Білоцерківець В.В. Міжнародна економіка. Підручник. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 416 с.
19. Герчикова И.Н. Международные экономические организации: регулирование мирохозяйственных связей и предпринимательской деятельности, М.:2008
20. Глобалізація і сучасний міжнародний процес / за заг. ред. проф. Б. Гуменюка і С. Шергіна. —К.: Університет «Україна». - 2009. - 508 с
21. Глобальна економіка століття XXI: людський вимір: монографія / За ред. Д.Г. Лук'яненка, А.М. Поручника. - К.: КНЕУ, 2008. - 420 с
22. Глобальна економіка: навчальний посібник/ За заг. ред. Б.М. Одягайла. - Львів: Магнолія 2009 - 208 с.
23. Глобальна перспектива і сталий розвиток:(Системні маркетингові дослідження): Моногр. / О.Г. Білорус, Ю.М. Мацейко; Ін-т світ. економіки і міжнар. відносин НАН України - К.: МАУП, 2010. - 492 с.
24. Глобальное экономическое развитие: тенденции, асимметрии, регулирование: монография [Д.Лукьяненко, А.Колот, Я.Столярчук и др.]: под. науч. ред. профессором Д. Лукьяненко, А. Поручника, В. Колесова. – К.: КНЭУ, 2013. – 466 с.
25. Гражевська Н. І. Економічні системи в епоху глобальних змін: монографія / Н. І. Гражевська, -К.: Знання, 2010.-431 с
26. Євроекономічна інтеграція України: Навчальний посібник/ Л.І. Михайлова, Н.В. Волченко, Т.О.Зінчук, С.М. Кваша. – К.: ЦУЛ, 2013. – 135с.
27. Крилова Н. В. Міжнародна торгівля: навчальний посібник/ Н. В. Крилова. - К.: Знання, 2008 - 365 с.
28. Лебедева Е. Міжнародна економіка / Е.Лебедева. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 416 с.

29. Міжнародна економіка: навчальний посібник для ВНЗ / [Шевченко Л.С., Гриценко Т.М. та ін.]; за заг. ред.. Макухи С.М. – К.: Право, 2012. – 192 с.
30. Міжнародна макроекономіка: Навчальний посібник/ Ю.Г. Козак, Ю.М. Пахомов, Н.С. Логвінова та ін.; За ред. Ю.Г. Козака, Ю.М. Пахомова, Н.С. Логвінової. – 3-тє вид., перероб. та доповн. – К.: ЦУЛ, 2012. – 399с.
31. Николаева И.П. Мировая экономика и международные экономические отношения: учебник для бакалавров / под. ред. И.П.Николаева, Л.С.Шаховская. – М.: Дашков и К, 2016. – 244 с.
32. Світова економіка: навчальний посібник. Ч.1 / Рогач О.І., Намонюк В.Є., Анісімова О.Ю. – К.: ІМВ, 2012. – 186 с.
33. Світова економіка: навчальний посібник. Ч.2 / Рогач О.І., Намонюк В.Є., Анісімова О.Ю. – К.: ІМВ, 2012. – 171 с.
34. Системи економічної безпеки держави: монографія / О. С. Власюк [та інші] ; за ред.: А. І. Сухорукова, Б. М. Данилишина ; Національний інститут проблем міжнародної безпеки. - К. : Видавничий дім «Стилос», 2010. -685 с.
35. Струніна В. Іноземні інвестиції у контексті співробітництва України з міжнародними фінансовими організаціями // Економіка України. - 2010. №4.
36. Торкунов А.В. Современные международные отношения / А.В.Торкунов, А.В.Мальгин. – М.: Аспект-Пресс, 2016. – 688 с.
37. Філіпенко, А. С. Міжнародні економічні відносини: підручник / А. С. Філіпенко -К.:Либідь, 2008 — 403 с
38. Халеви́нская Е. Мировая экономика и международные экономические отношения: учебник для вузов – 3-е изд. перераб и доп. / Халеви́нская Е. – М.: Инфра-М, 2016. – 400 с.
39. Хасбулатов Р.И. Международные экономические отношения / Р.И,Хасбулатов.- М.: Юрайт-Издат, 2016. – 910 с.
40. Шнирков О.І., Заблоцька Р.О. Міжнародні економічні відносини: конспект лекцій. 3-тє вид. – Дніпропетровськ, 2012. – 256 с.

Інформаційні ресурси

41. www.eco-science.net – офіційний веб-сай періодичного видання «Актуальні проблеми економіки»
42. www.economukraine.com.ua - офіційний веб-сай періодичного видання «Економіка України».
43. www.economy.nauka.com.ua - офіційний веб-сай періодичного видання «Ефективна економіка»
44. www.nas.gov.ua - офіційний веб-сай періодичного видання «Наука та інновації»
45. www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/category/bottom?cat_id=35691 - офіційний веб-сай періодичного видання «Фінанси України»
46. www.invesgazeta.net - офіційний веб-сай періодичного видання Інвестгазета
47. www.worldbank.org - офіційний веб-сайт Світового банку
48. www.bank.gov.ua - офіційний веб-сайт Національного банку України
49. www.ukrstat.gov.ua - офіційний веб-сайт Державної служби статистики
50. www.manfin.gov.ua - офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ»

Тема 1. Система міжнародних фінансів

Поняття і суть міжнародних фінансів і міжнародних фінансових відносин. Особливості міжнародних фінансів. Склад міжнародних фінансів. Приватні і офіційні міжнародні фінанси. Кредитні і некредитні форми міжнародних фінансів. Ринкові і неринкові форми міжнародних фінансів.

Зміни в світовому економічному середовищі. Огляд подій, що викликали зміни в світовому економічному і фінансовому середовищі. Структурні тенденції, що впливають на величину і структуру світових фінансових потоків. Історичний аспект формування сучасного світового фінансового ринку. Довгострокові проблеми в середовищі світових фінансів.

Правове забезпечення міжнародних фінансів. Поняття норми міжнародного права. Основоположні принципи міжнародного права. Джерела правового регулювання сфери міжнародних фінансів. Система міжнародних договорів, що стосуються міжнародної фінансової діяльності, і проблеми їх реалізації.

Тема 2. Еволюція світової валютної системи

Поняття світової валютної системи (МВС). Основні елементи МВС і їх взаємодія. Зв'язок і відмінність основних елементів національної і світовою валютних систем.

Зародження і генезис світової валютної системи. Система золотого стандарту. Система золотодевізного стандарту. Система золотодоларового стандарту. Ямайська валютна система. Європейська валютна система. Європейський валютний союз.

Валютний курс та його функції. Фактори, які впливають на валютний курс. Види валютного курсу. Основні механізми курсоутворення. Теорії регулювання валютного курсу.

Тема 3. Світовий фінансовий ринок та його структура

Поняття світового фінансового ринку. Цілі і функції світового фінансового ринку. Структура світового фінансового ринку. Види світових фінансових ринків. Первинні і вторинні фінансові ринки. Учасники світового фінансового ринку.

Міжнародний фондовий ринок. Еволюція і основні тенденції розвитку світових фондових ринків. Фондові біржі і їх роль в організації ринку цінних паперів. Форми організації фондових бірж. Публічні біржі, приватні біржі і біржі, створені банками. Інституційна система біржової торгівлі цінними паперами. Специфіка встановлення рівня цін на фондових біржах. Процедура лістингу.

Міжнародний ринок боргових цінних паперів. Інструменти боргового грошового ринку. Основні причини капіталовкладень в облігації. Емітенти і інвестори ринку боргових цінних паперів. Міжнародні боргові цінні папери. Глобальні і міжнародні ринки боргових цінних паперів. Головні ринки боргових цінних паперів.

Світовий ринок акцій. Інструменти, емітенти, інвестори ринку акцій. Міжнародні акції. Чинники динаміки капіталізації ринку акцій. Курсова вартість акцій і фондові індекси. Основні фондові індекси і принципи їх розрахунку. Питання теорії фондових індексів. Огляд провідних ринків акцій.

Рейтингова оцінка цінних паперів. Рейтингові агентства. Організація процедури рейтингу цінних паперів.

Світові фінансові центри. Види міжнародних фінансових центрів. Етапи розвитку міжнародного фінансового центру. Роль міжнародних фінансових центрів у системі світових фінансів.

Міжнародні валютно-фінансові організації: історія розвитку і особливості функціонування на сучасному етапі. Організації групи Всесвітнього банку. Міжнародний валютний фонд. Регіональні кредитно-фінансові організації.

Глобалізація світових фінансових ринків. Передумови розповсюдження процесу глобалізації на фінансову сферу. Переваги і недоліки глобалізованих фінансових ринків. Сучасні тенденції розвитку світових фінансових ринків.

Тема 4. Валютні ринки та валютні операції

Поняття і природа валютного ринку. Цілі використання валютних ринків. Види валютних ринків. Учасники валютного ринку. Маркет-мейкери і маркет-тейкери. Класифікація посередників валютного ринку. Структурні елементи валютного ринку. Інструменти валютного ринку і їх класифікація.

Міжнародний валютний ринок (FOREX): поняття і причини розвитку. Учасники FOREX ринку. Структурні складові ринку FOREX. Ринок наявної валюти (спот) і особливості його функціонування. Валютний дилінг. Ділінговий важіль (леверидж).

Поняття і зміст валютних операцій. Операції «спот». Термінологія з валютних операцій: спред, котирування (пряме і зворотнє, бід і офер), довга і коротка позиція, ліквідність. Особливості розрахунку середнього курсу позиції по валютних операціях і крос-курсів.

Поняття форвардних і ф'ючерсних операцій на валютному ринку. Валютні форварди: відмітні особливості і методи котирування форвардного курсу. Особливості розрахунку форвардних пунктів. Специфіка ф'ючерсних контрактів. Можливість використання ф'ючерсних операцій при страхуванні валютних ризиків і спекуляціях.

Поняття валютного опціону. Класифікація опціонів. Основні і багатоперіодні опціони. Опціон покупця (кол-опціон) і опціон-продавець (пут-опціон). Європейський і американський опціон. Утримувач і надписатель опціону. Складні (багатоперіодні) опціони: «стеля», «піл», «ошийник».

Поняття валютного свопу і його відмітні особливості. Оцінка валютних свопів. Розрахунок форвардних пунктів по своп-угоді. Основні цілі використання свопів на валютному ринку.

Зміст, призначення і особливості проведення фундаментального аналізу. Зміст теорій, використовуваних при проведенні фундаментального аналізу (теорія ПКС, теорія рівності процентних ставок, теорія платіжного балансу, теорія ринку цінних паперів). Особливості обліку чинників, що впливають на валютний курс. Фондові індекси: поняття і специфіка розрахунку. Огляд фондових індексів: Dow Jones, NYSE, NASDAQ, Amex і ін.

Поняття і основні принципи проведення технічного аналізу. Біржові графіки як основний інструмент технічного аналізу. Особливості графічного надання ринковій інформації. Лінійні графіки; японські свічки. Лінії і рівні підтримки і опору. Висхідний, низхідний, бічний тренди. Графічні моделі (фігури) перелому і продовження тенденції.

Інформаційне і інфраструктурне забезпечення валютного ринку. Особливості і сучасні тенденції інформаційного забезпечення валютного ринку. Інформаційні компанії: Reuters, Telerate а Bridge Company, Bloomberg, Tenfore. Міжнародна міжбанківська електронна система платежів – SWIFT. Валютні біржі і роль біржових посередників. Особливості функціонування NASDAQ.

Тема 5. Міжнародний кредитний ринок та технології кредитування

Суть міжнародного кредитування. Форми міжнародного кредиту. Поняття міжнародного кредиту. Принципи і функції міжнародного кредитування. Види і форми міжнародних кредитів.

Методи кредитного контролю і нагляду. Особливості проведення кредитного аналізу і контролю. Базисні компоненти кредитного аналізу і процедур кредитної перевірки. Правило чотирьох «С» міжнародної кредитної справи. Методи посилення кредитного нагляду. Використання системи показників CAMEL.

Оцінка і управління ризиками, що виникають при міжнародному кредитуванні. Види ризиків при управлінні портфелями міжнародних кредитів. Банківська практика і заходи зі зниження ризиків. Аналіз регіонального ризику (ризика країни). Особливості оцінки і прогнозування регіонального ризику. Технічна матриця для визначення граничного розміру кредиту по країнах. Чинники, що враховуються при калькуляції ціни міжнародних кредитів.

Синдикований ринок кредитів. Характеристика синдикованого ринку кредитів і історія його розвитку. Загальні риси процесу синдикування євровалютних кредитів. Особливості розрахунку ціни євrokредиту. Методи розподілу і скорочення ризиків при міжнародному кредитуванні.

Тема 6. Ринок міжнародних інвестицій

Суть прямого зарубіжного інвестування. Мотивація прямого інвестування. Комерційні і економічні мотиви прямого інвестування. Недосконалість ринку як мотив здійснення прямого інвестування і роль уряду в цьому процесі. Еклектична теорія. Теорія портфеля. Основні напрями прямого інвестування. Огляд основних світових потоків прямого інвестування.

Аналіз і регулювання ризиків прямих зарубіжних інвестицій. Основні елементи ризиків, до якої схильні ТНК. Регіональний ризик і основні елементи його аналізу. Заходи регулювання регіонального ризику (попереднє обговорення; спільне підприємство; стратегії діяльності; страхування ризику).

Поняття і види портфельних інвестицій. Причини зарубіжного портфельного інвестування. Огляд світових потоків зарубіжного портфельного інвестування.

Проблеми інвесторів при здійсненні міжнародних інвестицій. Основні механізми, використовувані інвесторами для здійснення інвестицій в зарубіжні акції. Альтернативні стратегії, використовувані глобальними інвесторами і їх застосування з урахуванням очікуваного доходу, ризику і витрат. Показники, використовувані для визначення характеристик міжнародних інвестицій.

Тема 7. Особливості функціонування євrorинку

Значення ринку євровалюти. Походження ринку євровалюти, його особливості і взаємозв'язок з іншими ринками. Учасники ринку євровалюти. Значення ринку євровалюти в світовій економіці.

Євровалютні депозитні інструменти. Види євровалютних депозитних інструментів. Термінові депозити. Класифікація термінових депозитів по термінах. Депозитні сертифікати. Специфіка розрахунку процентних нарахувань по депозитних сертифікатах. Види депозитних сертифікатів: теп (tap), транш (tranche) і роловер (rollover).

Євровалютний міжбанківський ринок. Значення євровалютного міжбанківського ринку, його структура і функції. Специфічні особливості роботи ринку. Учасники євровалютного міжбанківського ринку. Ризики, пов'язані з операціями на ринку (ризик

неплатоспроможності; ринковий ризик; ризик, пов'язаний з діяльністю в даній країні; валютний ризик; ризик ліквідності; ризик виникнення кризи; політичний ризик).

Генезис розвитку ринку європаперів. Поняття і види європаперів (міжнародні облігації, євроноти, комерційні євровекселі). Поняття і види єврооблігацій. Особливості випуску і розміщення єврооблігацій. Організація розрахунків по операціях з єврооблігаціями.

Євровалютні і офшорні банківські центри. Загальна характеристика і географічне місцезонашування євровалютних і офшорних банківських центрів. Основні типи офшорних ринків і їх порівняльна характеристика. Огляд головних офшорних банківських центрів.

Тема 8. Фінанси транснаціональних корпорацій

Фінансування транснаціональних корпорацій. Основні цілі і стратегії виходу міжнародних корпорацій на зовнішній ринок. Чинники, що впливають на вибір джерела фінансування ТНК. Особливості міжнародного внутрішньофірмового фінансування компанії. Механізми прямої, паралельної і компенсаційної внутрішньофірмової позики. Банківські позики і кредитні лінії. Емісія комерційних паперів. Євровалютне коротко- і довгострокове фінансування. Фінансування з вкладеннями в іноземні акції і облігації.

Основні цілі корпорацій при управлінні своїми валютними активами. Основні стратегії і механізми управління валютними активами корпорацій, використовувани при переказі коштів. Оптимізація надходжень і платежів у валюті. Нетинг-система внутрішньофірмових платежів. Централізація валютних коштів корпорацій. Встановлення трансфертних цін. Управління внутрішньофірмовими фінансовими потоками. Чинники, що впливають на вибір альтернативних стратегій переказу коштів міжнародних корпорацій.

Оподаткування міжнародної діяльності корпорацій. Фінансові і податкові цілі ТНК. Національні податкові системи: поняття і класифікація. Особливості дії оподаткування на рішення і політику ТНК. Специфіка грошових переказів при альтернативних податкових режимах.

Тема 9. Міжнародні розрахунки та платіжний баланс

Міжнародні розрахунки та їхні організаційні засади. Валютно-фінансові та платіжні умови міжнародних операцій. Типи, види та форми міжнародних розрахунків. Аванс. Акредитив. Інкасо. Банківський переказ. Розрахунки з використанням векселів і чеків. Розрахунки за відкритими рахунками. Консигнація. Розрахунки з використанням пластикових карток. Валютні кліринги та їхні форми. Ризики при міжнародних розрахунках та методи їх мінімізації.

Сутність, виникнення та розвиток балансів міжнародних розрахунків. Види балансів міжнародних розрахунків. Платіжний баланс. Історія виникнення та розвиток платіжного балансу. Стан рівноваги платіжного балансу. Призначення та структура платіжного балансу. Сучасна класифікація статей платіжного балансу за методикою МВФ. Фактори, що впливають на стан платіжного балансу. Оцінка позицій платіжного балансу. Процес регулювання платіжного балансу.

Тема 10. Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин

Правове забезпечення міжнародних фінансів. Поняття норми міжнародного права. Основоположні принципи міжнародного права. Джерела правового регулювання сфери міжнародних фінансів. Система міжнародних договорів, що стосуються міжнародної фінансової діяльності, і проблеми їх реалізації. Державне регулювання валютних

відносин. Валютна політика та її форми. Валютні обмеження. Міждержавне регулювання ціни золота.

Тема 11. Заборгованість у системі міжнародних фінансів

Світовий борг та світова економіка. Геополітика світового боргу. Боргові стратегії країн. Показники зовнішнього боргу.

Міжнародна боргова криза. Поняття боргової кризи в історичному аспекті. Практика подолання боргової кризи. Перегляд умов і зміна структури кредиту. Варіанти реструктуризації основної суми боргу (за планом Брейді). Особливості функціонування вторинного ринку боргових паперів країн, що розвиваються.

Роль міжнародних фінансових організацій у регулюванні зовнішнього боргу. Способи реструктуризації офіційного зовнішнього боргу. Міжнародні клуби кредиторів. Характеристика Лондонського та Паризького клубів. Арбітраж в управлінні зовнішнім боргом. Зовнішній борг України та його структура.

Тема 12. Україна у світовому фінансовому ринку

Національна валютна система України. Платіжний баланс України та оцінка його позицій. Міжнародне кредитування та фінансування України. Взаємовідносини України з міжнародними фінансовими організаціями. Група Світового банку і Україна. Відносини України і Міжнародного банку реконструкції і розвитку, а також Європейського банку реконструкції і розвитку. Позиція України в Міжнародному валютному фонді. Чорноморський банк торгівлі та розвитку. Монетарні показники України, що публікуються у збірнику МВФ "Міжнародна фінансова статистика". Проблеми міжнародних фінансових відносин України та ЄС.

4. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ»

Базова

1. Боринець С.Я. Міжнародні фінанси: Підручник/ С.Я. Боринець. - 2-ге вид. перероб. і доп.. - К.: Знання, 2006. - 494 с.
2. Міжнародний фондовий ринок: навч. посіб.-практикум / О. Є. Кузьмін та ін. ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. - 334 с.
3. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини: навч. посіб. / Лисенков Ю. М. (голова авт. кол.) та ін. ; за ред. В. Є. Поліванова, В. О. Мещерякова, Ю. М. Лисенкова ; Укр. держ. ун-т фінансів та міжнар. торгівлі. - Київ : Зовнішня торгівля, 2014. - 511 с.
4. Міжнародна інвестиційна діяльність: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни/ За ред. Л.В. Руденко. - К.: КНЕУ, 2008. - 168 с.
5. Міжнародні фінанси: навч. посіб. для студ. ВНЗ / Ю.Г. Козак (ред.). — Вид. 3-тє, перероб. та доп. — К. : Центр учбової літератури, 2007. — 639с.
6. Основи міжнародних фінансів: Підручник / За ред. О.І.Рогача. — К.: ВЦ "Київський університет", 2009. — 496 с.
7. Патица Н.І. Міжнародні валютно-кредитні відносини: навчальний посібник/ Н. І. Патица. - К.: Знання, 2012. - 566 с.
8. Транснаціональні корпорації: Навч. посібник / В. Рокоча, О. Плотніков, В. Новицький та ін. — К.: Таксон, 2001. — 304 с.
9. Шемет Т.С. Теорія і практика валютного курсу: Навчальний посібник/ Т.С. Шемет; За ред. О.І. Рогача. - К.: Либідь, 2006. - 360 с.
10. Шило В.П. Організація міжнародних банківських операцій: Навчальний посібник/ В. П. Шило, В. Н. Васькова. - К.: ВД "Професіонал", 2008. - 224 с.

11. Якушик І.Д. Міжнародні фінанси: навч. посіб. для студентів ВНЗ / І. Д. Якушик, В. І. Савчук, Н. В. Савчук ; Укр. держ. ун-т фінансів та міжнар. торгівлі. - Київ : Леся, 2014. - 547 с.

Допоміжна

12. Боринець С. Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: підручник. — 5-те вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2008. — 582с.

13. Валютный и денежный рынок. Курс для начинающих. - 2-е изд. - М. : Альпина Паблишерз, 2009. - 344 с.

14. Вахненко Т. П. Зовнішні боргові зобов'язання у системі світових фінансово-економічних відносин / Інститут економіки та прогнозування НАН України. — К.: Фенікс, 2006. — 536с.

15. Дорошенко Г.О. Міжнародні розрахунки і валютні операції: навч. посіб. : для студ. вищ. навч. закл. / Дорошенко Г. О., Дорошенко Н. О.; Харк. ін-т фінансів Укр. держ. ун-ту фінансів та міжнар. торгівлі. - Х. : НТМТ, 2013. - 211 с.

16. Економічні проблеми ХХІ століття: міжнародний та український вимір: Монографія/ За ред. С.І. Юрія, Є.В. Савельєва. - К.: Знання, 2007. - 595 с.

17. Звонова Е.А. Международное внешнее финансирование в современной экономике: монография/ Е.А. Звонова. - М.: НПО "Экономика", 2000. - 324 с.

18. Золото в структурі світового фінансового ринку : монографія / В. В. Михальський. - К. : Ніка-Центр, 2010. - 252 с.

19. Исламские финансовые институты в мировой финансовой архитектуре: монография / Р. И. Беккин [и др.] ; ред. К. В. Кочмола ; Ростовский гос. экономический ун-т "РИНХ". - Ростов н/Д : РГЭУ "РИНХ", 2008. - 368 с.

20. Інститути спільного інвестування в умовах глобалізації світових фінансових ринків : монографія. - К. : ВПЦ "Київський університет", 2009. - 512 с.

21. Лазебник Л.Л. Міжнародне фінансове право: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 312 с.

22. Лапчук Б.Ю. Валютна політика: Навчальний посібник/ Б. Ю. Лапчук. - К.: Знання, 2008. - 212 с.

23. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения: Учебник/ Под ред. Л.Н.Красавиной. -3-е изд., перераб. и доп.- М.: Финансы и статистика, 2005. - 576 с.

24. Международные финансы : учеб. пособие для студ., обучающихся по спец. "Финансы и кредит", "Мировая экономика" / Л. Н. Федякина. - СПб. [и др.] : Питер, 2005. - 560 с.

25. Международный валютный фонд в мировых финансово-экономических отношениях: монография / Е. А. Звонова. - М. : Рос. экон. акад. им.Г.В.Плеханова, 2000. - 201 с.

26. Международный финансовый менеджмент в условиях глобального финансового рынка : монография / А. О. Мамедов ; ред. В. А. Слепов. - М. : Магистр, 2007. - 284 с.

27. Мировая экономика: глобальные тенденции за 100 лет / Под ред. И. С. Королева. — М.: Юристъ, 2003. — 604 с.

28. Мировая экономика: глобальный финансовый кризис / Игорь Бураковский, Алексей Плотников. - Х. : Фолио, 2010. - 417 с.

29. Михайлів З.В. Міжнародні кредитно-розрахункові відносини та валютні операції: Навчальний посібник/ З.В. Михайлів, З.П. Гаталяк, Н.І. Горбань. - Львів: Вид-во Національного університету "Львівська політехніка", 2004. - 244 с.

30. Михайлов Д. М. Мировой финансовый рынок: тенденции и инструменты. М.: Экзамен, 2000. – 767 с.

31. Міжнародне оподаткування: Навч. посібник / За ред. Ю. Г. Козака, В. М. Сліпа. — К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 550 с.

32. Міжнародні валютно-кредитні та фінансові відносини: контроль за рухом капіталу в сучасному світі : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Кузнецова Н. В. - К. : Київський університет, 2008. - 446 с.
33. Міжнародні розрахунки та валютні операції: Навч. посіб. / М.І. Савлук (ред.). — К.: Видавництво КНЕУ, 2002. — 390с.
34. Міжнародні фінанси: кредитно-модульний курс: навчальний посібник/ за ред.: Ю. Г. Козак, Н. С. Логвінова, М. І. Барановська. - 4-те вид. перероб. і доп.. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 288 с.
35. Міжнародні фінанси: навчальний посібник / О. М. Мозговий, Т. Є. Оболенська, Т. В. Мусієць; За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О. М. Мозгового. — К.: КНЕУ, 2005. — 558 с.
36. Офшорний сектор світової економіки. Короткий опис / І. М. Удачина, В. А. Новицький, Н. М. Борейко. - Ірпінь : Національний університет ДПС України, 2011. - 148 с.
37. Петрашко Л. П. Міжнародні фінанси: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2003. — 221 с.
38. Регулирование мирового финансового рынка: теория, практика, инструменты / О. А. Гришина, Е. А. Звонова. - М. : Финансы и статистика, 2007. - 384 с.
39. Ромашко О. Ю. Регулювання міжнародних фондових ринків: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2000. — 240 с.
40. Рубцов Б. Б. Мировые рынки ценных бумаг. — М.: Экзамен, 2002. — 448 с.
41. Руденко Л.В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: Підручник/ Л. В. Руденко. - К.: Центр навчальної літератури, 2007. - 632 с.
42. Руденко Л.В. Управління потоками капіталів у сучасній бізнес-моделі функціонування транснаціональних корпорацій: Монографія. - К.: Кондор, 2004. — 480 с.
43. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка : теорія міжнародної торгівлі і фінансів: Підручник/ Є.В. Савельєв; За ред. О.А.Усенка. - Тернопіль: Економічна думка, 2001. - 504 с.
44. Світові фінансові кризи та національна економічна безпека: теорія і методологія : монографія / В. І. Мазуренко ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. - К. : ВПЦ "Київський ун-т", 2007. - 511 с.
45. Транснаціональні корпорації: підручн. / О. Рогач. - К. : Київ.ун-т, 2008. - 400 с.
46. Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні): підруч. для студентів ВНЗ / В. О. Онищенко [та ін.] ; за ред. В. О. Онищенка; Полтав. нац. техн. ун-т ім. Юрія Кодратюка. - Київ : Центр учбової літератури, 2016. - 599 с.
47. Шемет Т.С. Валютна інтеграція в глобалізованому світі: монографія / Т. С. Шемет. - Харків : Технологічний центр, 2014. - 319 с.
48. Эпоха потрясений. Проблемы и перспективы мировой финансовой системы : пер. с англ. / А. Гринспен. - М. : Альпина Бизнес Букс ; М. : Сколково, 2008. - 495с.

15. Інформаційні ресурси

- Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imf.org/>
- Офіційний сайт Банку міжнародних розрахунків. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bis.org/>
- Офіційний сайт Світового банку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org/>
- Офіційний сайт Міжнародної фінансової корпорації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ifc.org/>
- Офіційний сайт Світової асоціації фондових бірж. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.world-exchanges.org/>

- Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- Офіційний сайт Національного банку України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
- Офіційний сайт Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
- Офіційний сайт Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ssmsc.gov.ua>.
- Офіційний сайт Європейського центрального банку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ecb.int>
 - Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>

5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ»

Вступ

Предмет та завдання вивчення дисципліни "Міжнародна торгівля".

Тема 1. Торгівля в системі міжнародного бізнесу.

Сутність міжнародної торгівлі. Роль міжнародної торгівлі в системі міжнародних економічних відносин. Операційний та державно-політичний підходи до розуміння сутності міжнародної торгівлі.

Концепції розвитку міжнародної торгівлі. Етапи розвитку міжнародної торгівлі та критерії їх виокремлення.

Особливості торговельних процесів і методів їх регулювання щодо сучасного етапу розвитку міжнародної торгівлі.

Тема 2. Форми міжнародної торгівлі

Звичайна торгівля. Торгівля за режимом найбільшого сприяння. Преференційна та дискримінаційна торгівля.

Традиційна (проста) торгівля. Торгівля за кооперацією. Компенсаційна (зустрічна торгівля). Оренда (лізинг).

Особливості світової торгівлі сировинними товарами. Специфіка біржової торгівлі сировинними товарами. Сучасні тенденції світової торгівлі сировинними товарами.

Особливості торгівлі готовою продукцією. Види торгівлі готовою продукцією. Відкриті та закриті тендери при торгівлі готовою продукцією.

Торгівля комплектним обладнанням. Торгівля «під ключ». Підрядники та субпідрядники в торгівлі готовою продукцією.

Специфічні риси торгівлі послугами в порівнянні із традиційною міжнародною торгівлею товарами.

Особливості надання транспортних послуг. Послуги з міжнародного туризму. Інші види послуг, що торгуються на світових ринках.

Міжнародні організації в регулювання міжнародної торгівлі послугами.

Поняття продукту інтелектуальної праці. Основні характеристики організації торгівлі продуктами інтелектуальної праці. СОТ про міжнародну торгівлю продуктами інтелектуальної праці.

Торгівля патентами та ліцензіями. Класифікація ліцензій у міжнародній торгівлі. Виплати винагороди за ліцензійними угодами. Торговельні інжиніринговими послугами. Типізація інжинірингових послуг у міжнародній торгівлі. Вартість інжинірингових послуг.

Тема 3. Методи міжнародної торгівлі

Торгово-посередницькі фірми, їх функції та призначення. Типи торговельно-посередницьких фірм. Посередницькі операції та їх види. Операції з перепродажу. Комісійні операції. Агентські операції. Брокерські операції.

Торгівля через лізингові компанії. Послідовність і типи операцій при торгівлі через лізингові компанії.

Поняття організованих товарних ринків. Основні види організованих товарних ринків.

Сутність і функції міжнародних товарних бірж. Типізація товарних бірж. Біржові товари. Елементи біржової інфраструктури і техніка біржових операцій. Тенденції розвитку міжнародних товарних бірж.

Міжнародні тендери (торги): сутність та основні функції. Типізація міжнародних тендерів. Техніка організації та проведення міжнародних тендерів.

Сутність та організаційні форми аукціонної торгівлі. Основні предмети торгу та міжнародні центри аукціонної торгівлі. Техніка організації та проведення міжнародних аукціонів. Тенденції розвитку міжнародних аукціонів.

Міжнародні виставки / ярмарки. Найбільші виставкові центри світу. Класифікація міжнародних виставок / ярмарків. Особливості організації та проведення міжнародних виставок / ярмарків.

Тема 4. Регулювання міжнародної торгівлі.

Система регулювання міжнародної торгівлі: сутність та основні рівні.

Тенденції розвитку сучасної системи регулювання міжнародних торговельно-економічних відносин.

Основні форми обмежувальної ділової практики. Методи та інструменти обмежувальної ділової практики.

Основні типи зовнішньоторговельних політик у міжнародній практиці. Адміністративні та економічні методи регулювання міжнародної торгівлі.

Напрями та інструменти регулювання міжнародної торгівлі на міжнаціональному рівні. Особливості наднаціонального рівня регулювання міжнародної торгівлі.

Міжнародні організації з врегулювання міжнародної торгівлі та сприяння її розвитку. Роль СОТ у регулюванні міжнародних торговельних відносин.

Тема 5. Система міжнародних комерційних контрактів.

Зовнішньоторговельні контракти та їх класифікація. Контракт купівлі-продажу з разовим постачанням, з періодичним постачанням, з оплатою в грошовій формі, з оплатою в товарній формі та контракт купівлі-продажу з оплатою в змішаній формі. Основні принципи міжнародного комерційного контракту.

Умови зовнішньоторговельного контракту. Визначення якості та кількості предмету контракту. Ціна контракту. Валютно-фінансові умови контракту.

Тема 6. Структура і зміст міжнародного комерційного контракту.

Зміст контрактів міжнародної купівлі-продажу. Умови, що повинні бути передбачені в контракті: назва, номер договору (контракту), дата та місце його укладання; преамбула; предмет договору (контракту); кількість та якість товару (обсяги виконання робіт, надання послуг); базисні умови постачання товарів (прийому/здачі виконання робіт або послуг); ціна та загальна вартість контракту; умови платежів; умови здавання-приймання товару (робіт, послуг); пакування та маркування; форс-мажорні обставини; санкції та рекламації; урегулювання спорів у судовому порядку; місце знаходження (проживання), поштові та платіжні реквізити сторін.

Тема 7. Укладання міжнародних комерційних контрактів.

Етапи підготовки до укладання контракту. Вибір контрагента. Установлення контакту з потенційним покупцем. Оферта. Тверда та вільна оферта. Контроферта. Акцепт. Документи, що оформлюються до укладання експортної угоди. Документи, що оформлюються перед укладанням імпортової угоди.

Етапи укладання міжнародного контракту купівлі-продажу: переддоговірний період, комерційні переговори, парафування тексту контракту, підписання контракту.

Тема 8. Виконання міжнародних комерційних контрактів.

Зобов'язання щодо виконання контракту міжнародної купівлі-продажу. Підготовка товару до відвантаження. Виконання продавцем вимог щодо відвантаження товару: упакування та маркування товару.

Групи зовнішньоторговельних документів, що підтверджують виконання контракту. Документи з забезпечення виробництва експортного товару, з підготовки товарів до відвантаження, фінансові документи, товаросупроводжувальні документи (комерційні, страхові, транспортні, транспортно-експедиторські, митні).

Тема 9. Правила і процедури врегулювання торговельних суперечок.

Комісія ООН з питань права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ); Європейський арбітраж їх функції та основні задачі. Арбітражний суд Міжнародної торгової палати та арбітражні суди національних торгово-промислових палат. Орган вирішення спорів у рамках СОТ. Процес урегулювання спорів третейською групою, яка була створена Органом розв'язання спорів СОТ. Лондонський міжнародний третейський суд. Американський арбітраж. Роль Української ТПП та ТПП м. Києва у врегулюванні міжнародних комерційних спорів

Тема 10. Сучасна торговельна політика України.

Митно-тарифне регулювання ЗЕД в Україні. Єдиний митний тариф України. Структура видів ввізного мита. Трансформація торгового режиму України. Угоди України про вільну торгівлю, а також угоди про надання режиму найбільшого сприяння або національного режиму.

Головні зобов'язання України як члена СОТ: ціновий контроль; внутрішнє оподаткування; інтелектуальна власність; санітарні та фітосанітарні обмеження імпорту; імпортне мито; кількісні обмеження імпорту; експортні мита та обмеження; правила стандартизації. Наслідки вступу України до СОТ. Щорічний членський внесок України до СОТ.

6. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ»

Базова

1. Бабенко В.О. Міжнародна економіка: навчальний посібник / В.О. Бабенко. - К. : Основа, 2010. - 184 с.
2. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: монографія / Наук. ред. Циганкова Т.М. – К.: КНЕУ, 2006.
3. Крилова, Н. В. Міжнародна торгівля: навчальний посібник / Н.В. Крилова. - К. : Знання, 2008. - 365 с.

4. Кузьмін О.Є. Митне обслуговування міжнародної економічної діяльності в умовах євроінтеграції: теоретичні положення і методичні підходи до практичних і лабораторних занять [Текст] : навч. посіб. / [О. Є. Кузьмін та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Міські інформ. системи, 2015. - 161 с.
5. Куцик П.О. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку [Текст] : монографія / Куцик П. О., Ковтун О. І., Башнянин Г. І. ; Львів. комерц. акад. - Львів : Вид-во ЛКА, 2015. - 583 с.
6. Макогон Ю.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 424 с.
7. Міжнародна торгівля: навчальний посібник / За заг. ред. Ю.Г. Козака, Н.С. Логвінової, О.В. Мірошніченка. - 3-тє вид., доп. та перероб. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 668 с.
8. Основи міжнародної торгівлі: Навчальний посібник / За ред. Ю.Г. Козака, Н.С. Логвінової, К.І. Ржепішевського. - К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 656 с.
9. Панкратов Ф.Г. Комерческая деятельность: Учебник. – М.: - Издательский Дом «Дашков и К», 2004. – 504 с.
10. Рожкова Т.С. Міжнародна торгівля [Текст] : підручник / Т. С. Рожкова ; Київ. міжнар. ун-т, Ін-т міжнар. відносин, Каф. міжнар. екон. відносин = International trading : manual / Tatiana Rozhkova. - Київ : КиМУ, 2015. - 665 с.
11. Румянцев А.П. Міжнародна торгівля. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 376 с.
12. Румянцев А.П., Ю.О. Коваленко Міжнародна торгівля послугами: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 112 с.
13. Ткаленко С.І. Міжнародна комерційна справа: Навчальний посібник. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2005, 73 с.
14. Фомішин, С. В. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / С.В. Фомішин, Ю.В. Колесник. - Львів : Новий світ-2000, 2010. - 360 с.
15. Циганкова Т.М. Міжнародна торгівля: Нвчальний посібник. К.: КНЕУ, 2001.- 488 с.

Допоміжна

16. Адвокатова Н.О. Адаптація інструментів управління зовнішньоекономічною діяльністю до євроінтеграційних процесів [Текст] : монографія / [Адвокатова Н. О. та ін.] ; за ред. В. М. Фомішиної та І. Ю. Вольвач ; Херсон. нац. техн. ун-т. - Херсон : ХНТУ, 2015. - 281 с
17. Алієва-Барановська В.М. Зовнішньоекономічна діяльність [Текст] : навч. посіб. / В. М. Алієва-Барановська. - Київ : Центр учбової літератури, [20--] . Т. 2 / [за ред. І. І. Дахна]. - 2015. - 271 с.
18. Артиш В.І. Формування стратегії розвитку міжнародного лізингу в Україні [Текст] : монографія / В. І. Артиш. - Київ : Компринт, 2015. - 455 с.
19. Безус А.М. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності регіону [Текст] : навч. посіб. / Безус А. М., Шафранова К. В. ; Акад. муніцип. упр. - Київ : АМУ, 2015. - 180 с.
20. Быткин С.В. Конкурентная разведка во внешнеэкономической деятельности: инженерно-экономические методы [Текст] : [монография] / С. В. Быткин, В. М. Литвин. - Харьков : Фактор, 2015. - 239 с.
21. Бочан, І. О. Глобальна економіка: підручник / І. О. Бочан, І. Р. Михасюк. - К. : Знання, 2007. - 403 с.
22. Голіков А.П. Світова економіка [Текст] : підручник / [А. П. Голіков та ін.] ; за ред. проф. А. П. Голікова, проф. О. А. Довгаль ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. - Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. - 265 с.
23. Гончаров, Ю. В.Світ. Європа. Україна: трансформація економіки та інтеграція: монографія / Ю.В. Гончаров, Ю.О. Петін, О.М. Сальник. - К. : Знання України, 2007. - 504 с.

24. Геращенко А. Л. Экономика XXI: страны, предприятия, человека [Текст] / Алексей Геращенко. - Харьков : Фолио, 2015. - 285 с.
25. Герчикова И.Н. Международные экономические организации: регулирование мирохозяйственных связей и предпринимательской деятельности: учебное пособие. - М., 2000.
26. Гіл Ч. Міжнародний бізнес: Конкуренція на глобальному ринку. – Київ: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001 – 856с.
27. Горобач Л.М. Міжнародні економічні відносини: Підручник. – К.: Кондор, 2005. – 266с.
28. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004.- 384 с.
29. Гуткевич С.О. Міжнародний менеджмент [Текст] : підруч. для студентів ВНЗ / [С. О. Гуткевич та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. С. О. Гуткевич. - Київ : Кафедра, 2015. - 526 с.
30. Дідківський М.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навчальний посібник. – К.: Знання 2006. – 462 с.
31. Жук М.В. Комерційні відносини України: Підручник. Чернівці: Рута 2002-576 с.
32. Кузьмін О.Є. Митна справа [Текст] : навч. посіб. / [Кузьмін О. Є. та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. - 230 с.
33. Клодт, Хеннінг. Нова економіка: форми вияву, причини і наслідки: Монографія/ Хеннінг Клодт; За ред. В.В. Рокочої. - К.:Таксон, 2006. - 306с.
34. Комерційна дипломатія: торговельна політика і право: навчальний посібник. – Львів: Астролябія, 2005. – 520с.
35. Липов, В. В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль II. Міжнародні ринки та форми міжнародної економічної взаємодії: навчально-практичний посібник /В.В. Липов. - К. : Видавничий дім "Професіонал", 2008. - 368 с.
36. Международные экономические отношения / Под. ред. В.Е. Рыбалкина. – 5-е издание. – М.: ЮНИТИ 2005 – 605 с.
37. Міжнародне середовище бізнесу: конкуренція та регулювання глобальній економіці / Дж. Майер, Д. Олесневич. – К.: Либідь 2002 – 703с.
38. Міжнародна економіка: Підручник / За ред. А.П. Румянцева, Г.Н., Климко, В.В. Рокоча. К.: Знання-Прес, 2003
39. Міжнародна економіка / В.М. Тарасевич. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 376 с.
40. Міжнародна економіка: підручник / За ред. Ю.Г. Козака, Д.Г. Лук'яненка, Ю.В. Макогона. - 2-те вид., перероб. и доп. - К. : Центр учбової літератури, 2009. - 560 с.
41. Мировая экономика и международный бизнес: Учебник Под ред. Полякова .В.В, Щенина Р.К. – М.: КНОРУС, 2005. – 656с.
42. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003-948 с.
43. Одягайло Б.М. Міжнародна економіка: Навч. посіб. К.: Знання 2005. – 397с.
44. Осика С.Г. Світова організація торгівлі: Підручник / С.Г. Осика, В.Г. Пятницький. – 2004.
45. Осика С.Г. Правове регулювання імпорту: антидемпінгові заходи: Монографія/ К.: «Центр дослідження СОТ, розвитку торгового права і практики», 2003. – 448 с.
46. Пахомов С.Ю. Глобальна конкуренція: нові явища та чинники розвитку: монографія / С. Ю. Пахомов. - К. : КНЕУ, 2008. - 224 с.
47. Передрій О.С. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / О. С. Передрій. - Четверте видання, перероблене і доповнене. - К. : Знання, 2008. - 264 с.
48. Поручник А.М. Національний інтерес України: економічна самодостатність у глобальному вимірі: монографія / А. М. Поручник. - К.:КНЕУ, 2008. - 352 с.

49. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка: підручник / Є. В. Савельєв. - 3-тє вид., перероб. і доп. - К. : Знання, 2008. - 622 с.
50. Сагайдак О.П. Дипломатичний протокол та етикет: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2005. – 259с.
51. Солоніко К.С. Міжнародна економіка: навчальний посібник. - К.: Кондор, 2008. - 382 с.
52. Софіщенко І.Я. Фінансування зовнішньоторговельної діяльності підприємства . – К.: - К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 138 с.
53. Світове господарство в умовах глобалізації: Монографія / С.В. Мочерний, Я.С. Ларіна, С.В. Фомішин. – К.: Ніка Центр, 2006 - 385 с.

Інформаційні ресурси

54. Financial Times [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ft.com>
55. Business Week [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.businessweek.com>
56. The Economist [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.economist.com> -
57. Європейський союз [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.europe.eu.int>
58. Міжнародний валютний фонд [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.imf.org>
59. Світовий банк [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.worldbank.org>
60. Світова організація торгівлі [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.wto.org>
61. Євромонітор [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.portal.euromonitor.com>

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ НА ВСТУПНОМУ ВИПРОБУВАННІ

Оцінювання результатів рівня навчальних досягнень вступників здійснюється за 12 бальною шкалою, що встановлює відповідність між вимогами до знань і умінь вступників та показником оцінки в балах.

Рівень досягнень	Оцінка (5 бальна шкала)	Оцінка (12 бальна шкала)
відмінно	5	12-10
добре	4	9-7
задовільно	3	6-4
незадовільно	2	1-3

Відмінно – знання вступника є глибокими, міцними, системними, вступник вміє застосовувати знання для виконання завдань, вміє самостійно оцінювати різноманітні ситуації, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Добре – вступник знає істотні ознаки понять, явищ, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь правильна, логічна, обґрунтована, хоча у ній бракує власних суджень.

Задовільно - вступник відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними знаннями з дисципліни. Визначення понять дає з помилками й неточностями.

Незадовільно – відповідь фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

Екзаменційний білет для вступного фахового випробування містить 2 теоретичні питання і 1 розрахунково-аналітичне завдання. Максимальна кількість балів за кожне завдання становить 4 бали. Так, вступник отримує 4 бали за відповідь на теоретичне питання, якщо він дав розгорнуту відповідь на поставлене завдання. На бал нижче вступник отримує, якщо відповідь була неповною, необґрунтованою. При оцінюванні розрахунково-аналітичного завдання, вступник отримує 4 бали, якщо він правильно розв'язав задачу і обґрунтував висновки до неї. На бал менше студент отримує у випадку, якщо хід розв'язку задачі був правильним, але були наявні арифметичні помилки.

При оцінюванні відповіді на вступному випробуванні враховуються: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність; рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо; вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх; самостійність суджень.